

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
галузі знань	07 Управління та адміністрування
Кваліфікація	Бакалавр підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника»
Голова Вченої ради

І.Є. Цепенда

(протокол № 7 від 31 серпня 2020 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01.09. 2020 р.
Ректор

І.Є. Цепенда

(наказ № 76/06-12-с від 31 серпня 2020 р.)

м. Івано-Франківськ 2020 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

ЗАПРОПОНОВАНО

Гарант освітньої програми

Ємець Ольга Іванівна кандидат економічних наук, доцент кафедри теоретичної і прикладної економіки ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», голова проектної групи

Члени робочої групи

Сас Людмила Степанівна доктор економічних наук, доцент ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Шеленко Діана Іванівна доктор економічних наук, доцент ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Ціжма Юрій Іванович кандидат економічних наук, доцент ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Керівник групи забезпечення кандидат економічних наук, доцент Ємець О.І.

Члени групи забезпечення доктор економічних наук, доцент Сас Л.С.

доктор економічних наук, доцент Шеленко Д.І.

кандидат економічних наук, доцент Ціжма Ю.І.

ВНЕСЕНО

Кафедра теоретичної і прикладної економіки
Протокол № 12 від 20 червня 2020 р.

Завідувач кафедри

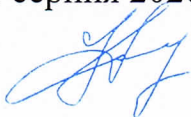

Пилипів Н.І.

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою економічного факультету
Протокол № 4 від 31 серпня 2020 р.

Голова Вченої ради

Благун І.С.

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора № 76/06-12-С від 31 серпня 2020 р.

ВВЕДЕНО У ДІЮ З 01.09.2020 р.

Навчально-методичний відділ

Начальник навчально-методичного відділу

Солонець І.Ф.

ПЕРЕДМОВА

У ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (університет) освітньо-професійна програма (ОП) «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (ПТБД) підготовки бакалавра за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» була розроблена у 2017 році відповідно до суспільних потреб з урахуванням галузевих та регіональних тенденцій розвитку підприємництва та торгівлі і спрямована на задоволення потреб країни у висококваліфікованих фахівцях.

Для розроблення ОПП було створено проектну групу. Керівник проектною групи, гарант освітньої програми – к.е.н., доцент Ємець О.І. До розробки було залучено д.е.н., проф. Пилипів Н.І. та д.е.н., доц. Якубів В.М. У січні 2018 р. спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» пройшла процедуру ліцензування в МОН України (наказ МОН України № 53-л від 18.01.2018 р.) з ліцензійним обсягом 75 осіб і внесена до Правил прийому ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

У 2019 році ОП, яка реалізується кафедрою теоретичної і прикладної економіки на економічному факультеті в університеті, була переглянута та вдосконалена з урахуванням затвердженого стандарту вищої освіти за спеціальністю «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (наказ МОН України № 1243 від 13.11.18 р.); набули суттєвих змін також можливості здобувачів освіти щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 347 від 10.05.2018 р. п.27 врегульовано склад проектних груп (к.е.н., доц. Ємець О.І. (гарант ОП); к.е.н., доц. Шеленко Д.І., к.е.н., доц. Сас Л.С.) та груп забезпечення (к.е.н., доц. Ємець О.І. (керівник групи забезпечення спеціальності); к.е.н., доц. Шеленко Д.І., к.е.н., доц. Сас Л.С., к.е.н., доц. Ціжма Ю.І.), відповідно до Наказу ректора № 107/06-12-С від 15.11.2019 р.

У 2020 р. ОП Підприємництво, торгівля та біржова діяльність умовно акредитована (Рішення Національного агентства від 16.06.2020 р. протокол № 11 (28)). Відповідно до зауважень Національного агентства та враховуючи пропозиції стейкхолдерів ОП оновлено.

Розроблено робочою групою спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність у складі

Керівник групи

1. кандидат економічних наук, доцент Ємець Ольга Іванівна

Члени робочої групи:

1. кандидат економічних наук, доцент Сас Людмила Степанівна
2. кандидат економічних наук, доцент Ціжма Юрій Іванович
3. доктор економічних наук, доцент Шеленко Діана Іванівна

Здобувач вищої освіти

1. студентка Деделюк Вікторія Романівна

Стейкхолдери

1. Директор ТОВ «Брокбізнесцентр «Станіслав» Гречанюк В.В.
2. Директор ТДВ «Івано-Франківський хлібокомбінат» Ішак Г.Б.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», економічний факультет, кафедра теоретичної і прикладної економіки
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: бакалавр Освітня кваліфікація: бакалавр підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» Спеціальність 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний; - на базі повної загальної середньої освіти - 240 кредитів ЄКТС (термін навчання 3 роки 10 місяців); - на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») 120 кредитів ЄКТС (термін навчання 1 рік 10 місяців).
Наявність акредитації	ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» умовно акредитована (Рішення Національного агентства від 16.06.2020 р. протокол № 11 (28))
Цикл/рівень	НРК – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень
Передумови	- на базі повної загальної середньої освіти - 240 кредитів ЄКТС; - на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше, ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста). Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених стандартом вищої освіти.
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	до 01.07.2024 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://ktipe.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/62/2020/09/2020-ОПП-ПТБД.pdf
2 - Мета освітньої програми	
Мета освітньої програми: підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців, які мають здатність до розв'язання складних спеціалізованих завдань у різних	

сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

3 - Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань 07 Управління та адміністрування Спеціальність 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітньо-професійна програма для бакалавра.</p> <p><i>Об'єкти</i> вивчення: діяльність з організації та функціонування підприємницьких, торговельних та біржових структур, що здійснюється для досягнення економічних і соціальних результатів.</p> <p><i>Цілі</i> навчання: підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.</p> <p><i>Теоретичний зміст</i> предметної області: наукові теорії, положення, концепції, принципи підприємництва, торгівлі та біржової діяльності і методологія їхнього використання для організації та ефективного функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур.</p> <p><i>Методи, методики та технології</i>: загальнонаукові й спеціальні методи, професійні методики і технології, застосування яких дозволяє вирішувати практичні завдання з організації, ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних і біржових структур.</p> <p><i>Інструменти та обладнання</i>: інформаційно-комунікаційні системи та технології, прилади та обладнання, необхідні для формування професійних компетентностей бакалавра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.</p>
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Фокус ОП на становлення і розвиток підприємництва, торгівлі та біржової діяльності на державному, регіональному та місцевому рівнях для забезпечення економічного зростання регіонів та України в цілому.</p> <p>Визначено цілі освітньої програми: забезпечення професійної підготовки висококваліфікованих фахівців, що включає сукупність знань, умінь і навичок, спрямованих на самовдосконалення і саморозвиток особистості і задоволення її індивідуальних інтересів.</p> <p>Об'єктивною є потреба у висококваліфікованих ініціативних, творчих фахівцях з новим способом мислення, які мали б навички застосування відповідних методів, інструментарію для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування як підприємницьких, торговельних та біржових структур, так і інноваційного підприємництва.</p>
Особливості програми	Особливістю програми є надання бакалаврам можливостей поглиблювати і закріплювати теоретичні знання, отримані під час навчання та набувати практичних знань, навичок і досвіду прийняття самостійних рішень під час проходження виробничої практики за фахом у роботодавців. Успішне опанування студентами запланованих (очікуваних) результатів навчання ОП через використання студентоцентрованого підходу, спрямоване на формування професійної компетентності, яка сприятиме успішному професійному зростанні молодих фахівців, котрі готові до швидкої адаптації в сучасному ринковому середовищі, що є головною вимогою теперішнього мінливого середовища у суспільстві.
Академічні права	Здобуття освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.

випускників	
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Фахівець здатний виконувати роботу за професіями, назва якої відповідає Національному класифікатору України «Класифікатор професій» ДК 003:2010</p> <p>121 Керівники підприємств, установ та організацій 131 Керівники малих підприємств без апарату управління 341 Фахівці в галузі фінансів та торгівлі 3411 Фахівець з біржових операцій 342 Агенти з комерційного обслуговування та торговельні брокери 3436.3 Помічники керівників малих підприємств без апарату управління</p>
Подальше навчання	<p>Навчання за програмами: 7 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA та 7 рівня EQF-LLL Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.</p>
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>В рамках реалізації студентоцентрованого підходу на ОП застосовуються різні способи подачі матеріалу, стимулюється заохочення в студента почуття незалежності водночас із забезпеченням належного контролю (наприклад, студенти мають право самостійного вибору тем курсової, кваліфікаційної робіт, а також вибору бази проходження практики). Елементами студентоцентрованого підходу за ОП є заняття в наукових проблемних групах, які дозволяють розкрити здібності в майбутніх фахівців до науково-дослідної роботи та бажання до професійного зростання і саморозвитку, а також прагнення до створення інноваційного підприємництва.</p> <p>Формування індивідуальної освітньої траєкторії полягає в самостійному виборі освітніх компонент, які розширюють, поглиблюють бажання і прагнення здобувачів вищої освіти до саморозвитку.</p> <p>Під час лекцій, практичних та семінарських занять використовуються інформаційно-комунікаційні технології, цифрові, медійні технології та ін.</p> <p>У процесі проходження практик, самостійної роботи, виконання індивідуальних завдань, курсових робіт здійснюється очне та дистанційне консультування здобувачів освіти викладачами.</p> <p><i>Форми оцінювання:</i> усне та письмове опитування, доповіді на семінарських заняттях; тестовий контроль; захист індивідуальних, лабораторних робіт; захист курсових робіт; захист звітів про практику; підсумкова атестація – захист кваліфікаційної роботи.</p> <p><i>Методи</i> – ілюстрування, самостійне спостереження; методи організації і здійснення навчально-пізнавальної та науково-пошукової діяльності; словесний, практичний, наочний, інноваційний; лекція, пояснення, демонстрація; кейс-завдання, методи мозкового штурму.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно), вербальною (зараховано/ не зараховано); університетською (100 – бальною шкалою); шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E, F, FX).</p> <p>Поточний контроль може проводитись у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях, у формі виступів здобувачів вищої освіти при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі комп'ютерного тестування тощо.</p> <p>Оцінювання самостійної роботи здобувача освіти проводиться за окремим розкладом під час тижнів контролю за самостійною роботою, як</p>

сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

3 - Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань 07 Управління та адміністрування Спеціальність 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітньо-професійна програма для бакалавра.</p> <p><i>Об'єкти</i> вивчення: діяльність з організації та функціонування підприємницьких, торговельних та біржових структур, що здійснюється для досягнення економічних і соціальних результатів.</p> <p><i>Цілі</i> навчання: підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.</p> <p><i>Теоретичний зміст</i> предметної області: наукові теорії, положення, концепції, принципи підприємництва, торгівлі та біржової діяльності і методологія їхнього використання для організації та ефективного функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур.</p> <p><i>Методи, методики та технології</i>: загальнонаукові й спеціальні методи, професійні методики і технології, застосування яких дозволяє вирішувати практичні завдання з організації, ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних і біржових структур.</p> <p><i>Інструменти та обладнання</i>: інформаційно-комунікаційні системи та технології, прилади та обладнання, необхідні для формування професійних компетентностей бакалавра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.</p>
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Фокус ОП на становлення і розвиток підприємництва, торгівлі та біржової діяльності на державному, регіональному та місцевому рівнях для забезпечення економічного зростання регіонів та України в цілому.</p> <p>Визначено цілі освітньої програми: забезпечення професійної підготовки висококваліфікованих фахівців, що включає сукупність знань, умінь і навичок, спрямованих на самовдосконалення і саморозвиток особистості і задоволення її індивідуальних інтересів.</p> <p>Об'єктивною є потреба у висококваліфікованих ініціативних, творчих фахівцях з новим способом мислення, які мали б навички застосування відповідних методів, інструментарію для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування як підприємницьких, торговельних та біржових структур, так і інноваційного підприємництва.</p>
Особливості програми	Особливістю програми є надання бакалаврам можливостей поглиблювати і закріплювати теоретичні знання, отримані під час навчання та набувати практичних знань, навичок і досвіду прийняття самостійних рішень під час проходження виробничої практики за фахом у роботодавців. Успішне опанування студентами запланованих (очікуваних) результатів навчання ОП через використання студентоцентрованого підходу, спрямоване на формування професійної компетентності, яка сприятиме успішному професійному зростанні молодих фахівців, котрі готові до швидкої адаптації в сучасному ринковому середовищі, що є головною вимогою теперішнього мінливого середовища у суспільстві.
Академічні права	Здобуття освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.

	<p>цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності і (СК)</p>	<p>СК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.</p> <p>СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.</p> <p>СК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.</p> <p>СК 4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.</p> <p>СК 5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.</p> <p>СК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.</p> <p>СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.</p> <p>СК 8. Здатність застосовувати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.</p> <p>СК 9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.</p> <p>СК 10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.</p>
<p>7 - Програмні результати навчання</p>	
	<p>ПРН 1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.</p> <p>ПРН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.</p> <p>ПРН 3. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.</p> <p>ПРН 4. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.</p> <p>ПРН 5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.</p> <p>ПРН 6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.</p> <p>ПРН 7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.</p> <p>ПРН 8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.</p>

	<p>ПРН 9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.</p> <p>ПРН 10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.</p> <p>ПРН 11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.</p> <p>ПРН 12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.</p> <p>ПРН 13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.</p> <p>ПРН 14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.</p> <p>ПРН 15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.</p> <p>ПРН 16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.</p> <p>ПРН 17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.</p> <p>ПРН 18. Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній і біржовій діяльності.</p> <p>ПРН 19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.</p> <p>ПРН 20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.</p>
8 - Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Кадровий потенціал ОП забезпечують 8 штатних працівники кафедри (2 доктори економічних наук, 5 кандидатів економічних наук, 1 асистент).
Матеріально-технічне забезпечення	Базою для підготовки здобувачів освіти за ОП ПТБД є 15 аудиторій навчально-лабораторного корпусу номер 3 за адресою Шевченка 57, з яких 8 лекційних аудиторій обладнані мультимедійною апаратурою, та 7 спеціалізованих комп'ютерних лабораторій інформаційно-обчислювального центру, інноваційний клас Центру інноваційних технологій MOPED https://projects.pnu.edu.ua/category/moped/ , Молодіжний центр PARAGRAPH, проектно-освітній центр "Агенти змін" http://agencyzmin.pnu.edu.ua/ua . Матеріальна і соціальна інфраструктура ОП забезпечена гуртожитком № 5, медичним пунктом, комплексом студентських їдалень, стадіоном «Наука» з побутовими та навчальними приміщеннями, тренажерним залом, трьома спортивними залами, плавальним басейном і пристанню для спортивних човнів. Матеріально-технічне забезпечення освітньої програми відповідає чинним вимогам до проведення освітньої діяльності у сфері вищої освіти: навчальні приміщення відповідають санітарним нормам та вимогам правил

	пожежної безпеки; забезпечення освітнього процесу мультимедійною технікою.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Internet-центр, бібліотека, електронна бібліотека повнотекстових видань (доступ http://lib.pu.if.ua/elibrary.php). Бібліотечний фонд забезпечений підручниками, навчальними посібниками, методичними виданнями тощо; передплачуються основні фахові періодичні видання України, в т.ч. зі спеціальності, http://lib.pnu.edu.ua/files/zhyrнал2020.doc . Також є перелік електронних періодичних видань, каталоги періодичних видань, починаючи з 1939-2020 рр. відкритий доступ до наукової періодики України – НБУВ. http://www.irbisnbuv.gov.ua/cgi-irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21CNR=20&Z21ID = та вільний відкритий доступ до наукометричних баз Scopus та Web of Science. Навчально-методичне забезпечення розробляється та систематично оновлюється науково-педагогічними працівниками кафедри, розміщується на сайті кафедри (силабуси дисциплін), платформі дистанційного навчання, бібліотечних фондах.
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Національна кредитна мобільність забезпечується на основі співпраці з представниками академічної спільноти закладів вищої освіти, де здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти з даної спеціальності https://kmev.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/120/2020/02/договори-університетів-1.pdf.</p> <p>Індивідуальна академічна мобільність реалізується у рамках міжуніверситетських договорів про встановлення науково-освітнянських відносин для задоволення потреб розвитку освіти і науки. Допускається перезарахування кредитів, отриманих у інших університетах України, за умови відповідності їх набутих компетентностей.</p> <p>Навчання за кредитно-трансферною системою. Обсяг одного кредиту – 30 годин.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Міжнародна академічна мобільність на ОП регулюються Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та в контексті Стратегії інтернаціоналізації університету https://ic.pnu.edu.ua/стратегіяінтернаціоналізації/: інтернаціоналізація наукової діяльності, академічної та наукової мобільності студентів і професорсько-викладацького складу в розрізі програм ERASMUS+ KA 1, а також студентської мобільності з університетами-партнерами https://ic.pnu.edu.ua/угоди-про-співпрацю/</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачено

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
1. НОРМАТИВНІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ			
1.1. Цикл загальної підготовки			
OK1	Історія України	3	залік
OK2	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	залік
OK3	Вища математика	6	екзамен
OK4	Економічна інформатика	3	екзамен
OK5	Іноземна мова	6	залік, екзамен
OK6	Історія української культури	3	залік
OK7	Філософія	3	залік
OK8	Дослідження операцій	3	залік
OK9	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці	3	залік
OK10	Фізична культура		
	<i>Загальний обсяг обов'язкових компонент циклу загальної підготовки</i>	33	
1.2. Цикл професійної підготовки			
1.2.1. Теоретична підготовка			
OK11	Вступ до спеціальності	6	екзамен
OK12	Політекономія	3	екзамен
OK13	Мікроекономіка	3	залік
OK14	Макроекономіка	3	екзамен
OK15	Бізнес-комунікації у підприємстві	6	екзамен
OK16	Економіка природокористування та охорона довкілля	6	екзамен
OK17	Економіка соціально-трудових відносин у ПТБД	3	залік
OK18	Фінанси	3	екзамен
OK19	Менеджмент	3	екзамен
OK20	Статистика	3	залік
OK21	Економіка підприємства	6	екзамен
OK 22	Курсова робота з Економіки підприємства	3	публічний захист
OK23	Підприємницька діяльність	6	залік, екзамен
OK24	Інвестування	3	залік
OK25	Маркетинг	3	залік
OK26	Облік і оподаткування	3	екзамен
OK27	Організація виробництва	3	екзамен
OK28	Бізнес-планування у підприємстві	6	екзамен
OK29	Поведінка споживача	3	залік

ОК30	Економіка малого і середнього бізнесу	6	екзамен
ОК31	Торговельна діяльність	6	екзамен
ОК32	Управління бізнес-процесами на підприємстві	6	екзамен
ОК33	Нормативно-правове регулювання підприємницьких, торговельних та біржових структур	3	залік
ОК34	Біржова діяльність	6	екзамен
ОК35	Товарознавство	3	екзамен
ОК36	Інноваційна діяльність підприємства	3	залік
ОК37	Управлінський облік у діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур	6	екзамен
ОК38	Фондові та товарні біржі	3	екзамен
ОК39	Експертна оцінка товарів і послуг	3	екзамен
ОК40	Управління якістю товарів і послуг	3	екзамен
ОК41	Організація зовнішньо-економічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур	3	залік
ОК42	Кваліфікаційна робота	9	публічний захист
1.2.2. Практична підготовка			
ОК43	Виробнича практика	9	публічний захист
	<i>Загальний обсяг обов'язкових компонент циклу професійної підготовки</i>	144	
	Загальний обсяг обов'язкових компонент:	177	
Вибіркові компоненти ОП			
2. ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ			
2.1. Цикл загальної підготовки			
ВК 44	Культура та етика підприємництва	3	залік
ВК 45	Бізнес-культура	3	залік
ВК 46	Державне регулювання ринкової економіки	6	залік
ВК 47	Основи наукових досліджень	6	залік
	Загальний обсяг вибірових компонент циклу загальної підготовки	9	
1.2. Цикл професійної підготовки			
ВК 48	Стратегії у підприємстві	6	залік
ВК 49	Економіка торгівлі	6	залік
ВК 50	Міжнародний бізнес	6	залік
ВК 51	Економічний аналіз	6	екзамен
ВК 52	Комерційна діяльність	6	екзамен
ВК 53	Публічні закупівлі	6	екзамен
ВК 54	Логістика	6	залік
ВК 55	Організація торгівлі	6	залік
ВК 56	Клірингова діяльність	6	залік
ВК 57	Облік діяльності малого та середнього бізнесу	6	залік
ВК 58	Інфраструктура ринку товарів і послуг	6	залік
ВК 59	Трейдинг	6	залік
ВК 60	Курсова робота з підприємницької діяльності	3	публічний захист

ВК 61	Курсова робота з торговельної діяльності	3	публічний захист
ВК 62	Курсова робота з біржової діяльності	3	публічний захист
ВК 63	Інформаційні системи в бізнесі	6	залік
ВК 64	Складська логістика	6	залік
ВК 65	Організація брокерської діяльності	6	залік
ВК 66	Безпека економічної діяльності	6	екзамен
ВК 67	Захист прав споживачів	6	екзамен
ВК 68	Біржова електронна торгівля	6	екзамен
ВК 69	Міжнародне підприємництво	6	екзамен
ВК 70	Облік і оподаткування у торговельній діяльності	6	екзамен
ВК 71	Біржові операції	6	екзамен
ВК 72	Інтелектуальний бізнес	6	екзамен
ВК 73	Електронна торгівля	6	екзамен
ВК 74	Ринок цінних паперів	6	екзамен
	<i>Загальний обсяг вибірових компонент циклу професійної підготовки</i>	51	
	Загальний обсяг вибірових компонент:	60	
	3. АТЕСТАЦІЯ		
ОК75	Атестація (захист роботи)	3	публічний захист
	Загальний обсяг (атестація)	3	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація зі спеціальності здійснюється у формі: публічного захисту кваліфікаційної роботи
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота має бути спрямована на розв'язання теоретичних завдань та вирішення практичних проблем у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фальсифікації та списування. Кваліфікаційна робота (або її реферат) має бути розміщена на офіційному сайті вищого навчального закладу або його підрозділу.

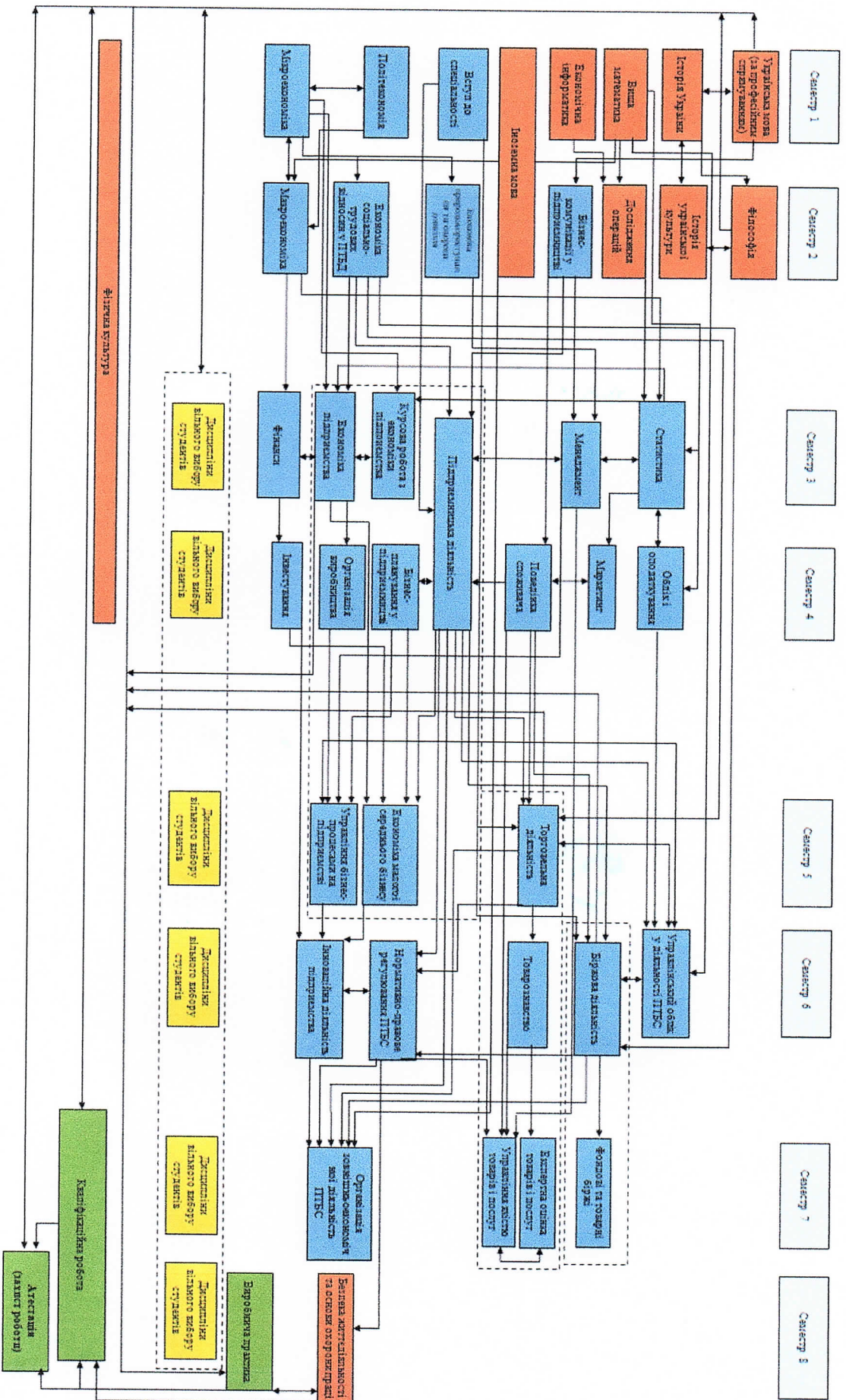
4. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У закладі вищої освіти функціонує система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах або в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників закладів вищої освіти і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням закладу вищої освіти оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

2.2. Структурно-логічна схема компонент ОП «Підприємство, торгівля та біржова діяльність»

Пояснювальна записка

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК (за 6-м рівнем, бакалаврським) зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Класифікація компетентостей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
<p>Зн1 Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень</p> <p>Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності</p>	<p>Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів</p>	<p>К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності</p> <p>К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію</p>	<p>АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах</p> <p>АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб</p> <p>АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності</p>	
Загальні компетентності				
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Зн2	Ум1		АВ3
ЗК2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.	Зн1	Ум1	К2	АВ1
ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	Зн1		К2	
ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	Зн1	Ум1	К2	АВ3
ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	Зн1	Ум1	К1	АВ1
ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	Зн1	Ум1		АВ1
ЗК7. Здатність працювати в команді.	Зн2	Ум1	К2	АВ2

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.	Зн2	Ум1	К1	
ЗК 9. Прагнення до збереження навколишнього середовища.	Зн1	Ум1	К1	АВ1
ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.	Зн2	Ум1		АВ3
ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності промадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Зн2	Ум1	К2	АВ3
ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Зн1	Ум1		АВ3
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.	Зн2	Ум1		АВ1
СК2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.	Зн2	Ум1	К1	АВ2

СК3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.	Зн1	Ум1		АВ1
СК4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.	Зн1	Ум1	К1	АВ1
СК5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.	Зн1	Ум1	К1	АВ1
СК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.	Зн1	Ум1		АВ1
СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.	Зн2	Ум1	К2	АВ2
СК 8. Здатність застосовувати основ обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.	Зн1	Ум1		
СК 9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.	Зн1	Ум1		АВ3
СК 10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.	Зн1	Ум1	К1	АВ1

4. Магістрия відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми
(4.1. за обов'язковими компонентами)

	ІК 1	ІК 2	ІК 3	ІК 4	ІК 5	ІК 6	ІК 7	ІК 8	ІК 9	ІК 10	ІК 11	ІК 12	ІК 13	ІК 14	ІК 15	ІК 16	ІК 17	ІК 18	ІК 19	ІК 20	ІК 21	ІК 22	ІК 23	ІК 24	ІК 25	ІК 26	ІК 27	ІК 28	ІК 29	ІК 30	ІК 31	ІК 32	ІК 33	ІК 34	ІК 35	ІК 36	ІК 37	ІК 38	ІК 39	ІК 40	ІК 41	ІК 42	ІК 43	ІК 44							
Історія України	*																																																		
Українська мова (за професійним спрямуванням)	*		*																																																
Вища математика	*																																																		
Економічна інформатика	*																																																		
Іноземна мова	*																																																		
Історія української культури	*																																																		
Філософія	*																																																		
Дослідження операцій	*																																																		
Безпека життєдіяльності та основи охорони праці	*																																																		
Фізична культура	*																																																		
Вступ до спеціальності	*	*	*																																																
Політекономія	*																																																		
Мікроекономіка	*																																																		
Макроекономіка	*																																																		
Бізнес-комунікації у підприємстві	*																																																		
Економіка природокористування та охорона довкілля	*																																																		
Економіка соціально-трудових відносин у ПТБЛ	*																																																		
Фінанси	*																																																		
Менеджмент	*																																																		
Статистика	*																																																		
Економіка підприємства	*																																																		
Курсова робота з економіки підприємства	*	*	*																																																
Підприємницька діяльність	*																																																		
Інвестування	*																																																		
- Маркетинг	*																																																		
Облік і оподаткування	*																																																		
Організація виробництва	*																																																		
Бізнес-планування у підприємстві	*																																																		
Поведінка споживача	*																																																		
Економіка малого і середнього бізнесу	*																																																		
Торговельна діяльність	*																																																		
Управління бізнес-процесами на підприємстві	*																																																		
Нормативно-правове регулювання ПТБС	*																																																		
Біржова діяльність	*																																																		
Товарознавство	*																																																		
Інноваційна діяльність підприємства	*																																																		
Управлінський облік у діяльності ПТБС	*																																																		
Фондові та товарні біржі	*																																																		
Експертна оцінка товарів і послуг	*																																																		
Управління якістю товарів і послуг	*																																																		
Організація зовнішньо-економічної діяльності	*																																																		
Кваліфікаційна робота	*	*	*																																																
Виробнича практика	*	*	*																																																
Атестація (захист роботи)	*	*	*																																																

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми
(4.2. за вибірковими компонентами)

	СК 10	СК 9	СК 8	СК 7	СК 6	СК 5	СК 4	СК 3	СК 2	СК 1	ЗК 12	ЗК 11	ЗК 10	ЗК 9	ЗК 8	ЗК 7	ЗК 6	ЗК 5	ЗК 4	ЗК 3	ЗК 2	ЗК 1	ПК 1		
Культура та етика підприємництва		*								*												*			БК 44
Бізнес-культура											*												*		БК 45
Державне регулювання ринкової економіки					*							*											*		БК 46
Основи наукових досліджень				*						*											*	*	*	*	БК 47
Стратегії у підприємстві								*								*							*		БК 48
Економіка торгівлі				*											*							*	*	*	БК 49
Міжнародний бізнес			*							*			*									*	*	*	БК 50
Економічний аналіз						*										*							*	*	БК 51
Комерційна діяльність		*		*			*		*	*			*		*	*	*					*	*	*	БК 52
Публічні закупівлі						*						*									*	*	*	*	БК 53
Логістика	*																					*	*	*	БК 54
Організація торгівлі			*	*						*		*	*		*			*				*	*	*	БК 55
Клірингова діяльність		*		*					*	*			*		*						*	*	*	*	БК 56
Облік діяльності малого та середнього бізнесу			*	*				*	*	*			*		*						*	*	*	*	БК 57
Інфраструктура ринку товарів і послуг					*		*				*				*							*	*	*	БК 58
Трейдинг		*							*	*		*			*				*		*	*	*	*	БК 59
Курсова робота з підприємницької діяльності					*		*		*	*					*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	БК 60
Курсова робота з торговельної діяльності					*		*		*	*					*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	БК 61
Курсова робота з біржової діяльності					*		*		*	*					*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	БК 62
Інформаційні системи в бізнесі				*			*								*							*	*	*	БК 63
Складська логістика	*																					*	*	*	БК 64
Організація брокерської діяльності		*		*					*	*		*	*		*			*				*	*	*	БК 65
Безпека економічної діяльності				*			*				*	*	*		*						*	*	*	*	БК 66
Захист прав споживачів				*	*				*	*	*	*	*		*							*	*	*	БК 67
Біржова електронна торгівля				*			*								*				*			*	*	*	БК 68
Міжнародне підприємництво		*		*				*	*	*			*		*							*	*	*	БК 69
Облік і оподаткування у торговельній			*																			*	*	*	БК 70
Біржові операції	*			*											*							*	*	*	БК 71
Інтелектуальний бізнес				*					*	*					*							*	*	*	БК 72
Електронна торгівля				*			*								*			*				*	*	*	БК 73
Ринок цінних паперів				*		*			*	*					*		*				*	*	*	*	БК 74

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми
(5.1. за обов'язковими компонентами)

ПРН1.	ПРН2.	ПРН3.	ПРН4.	ПРН5.	ПРН6.	ПРН7.	ПРН8.	ПРН9.	ПРН10.	ПРН11.	ПРН12.	ПРН13.	ПРН14.	ПРН15.	ПРН16.	ПРН17.	ПРН18.	ПРН19.	ПРН20.	Компонент	Код
									*											Історія України	OK1
		*																		Українська мова (за професійним спрямуванням)	OK2
		*																		Вища математика	OK3
			*																	Економічна інформатика	OK4
			*																	Іноземна мова	OK5
									*											Історія української культури	OK6
									*											Філософія	OK7
										*										Дослідження операцій	OK8
							*													Безпека життєдіяльності та основи охорони праці	OK9
																				Фізична культура	OK10
							*			*										Вступ до спеціальності	OK11
									*											Політекономія	OK12
									*	*										Мікроекономіка	OK13
									*	*										Макроекономіка	OK14
									*	*										Бізнес-комунікації у підприємстві	OK15
							*	*												Економіка природокористування та охорона довкілля	OK16
							*	*	*											Економіка соціально-трудових відносин у ПТБД	OK17
									*											Фінанси	OK18
							*			*										Менеджмент	OK19
									*	*										Статистика	OK20
							*			*										Економіка підприємства	OK21
									*	*										Курсова робота з економіки підприємства	OK22
		*	*	*	*	*			*	*										Підприємницька діяльність	OK23
					*				*	*										Інвестування	OK24
						*			*	*										Маркетинг	OK25
			*						*	*										Облік і оподаткування	OK26
	*	*	*			*		*	*	*										Організація виробництва	OK27
*						*			*	*										Бізнес-планування у підприємстві	OK28
				*					*	*										Поведінка споживача	OK29
*						*			*	*										Економіка малого і середнього бізнесу	OK30
		*	*	*	*	*			*	*										Торговельна діяльність	OK31
						*	*		*	*										Управління бізнес-процесами на підприємстві	OK32
			*			*	*		*	*										Нормативно-правове регулювання ПТБС	OK33
*			*	*	*	*			*	*										Біржова діяльність	OK34
			*			*			*	*										Товарознавство	OK35
				*					*	*										Інноваційна діяльність підприємства	OK36
	*					*			*	*										Управлінський облік у діяльності ПТБС	OK37
			*			*			*	*										Фондові та товарні біржі	OK38
			*			*			*	*										Експертна оцінка товарів і послуг	OK39
			*			*			*	*										Управління якістю товарів і послуг	OK40
*						*	*		*	*										Організація зовнішньо-економічної діяльності ПТБС	OK41
			*	*		*			*	*										Кваліфікаційна робота	OK42
			*	*	*	*			*	*										Виробнича практика	OK43
			*	*	*	*			*	*										Атестація (захист кваліфікаційної роботи)	OK75

При створенні цієї програми були використані такі джерела:

1. Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ECTS_Users_Guide2015_Ukrainian.pdf].
2. Закон України «Про вищу освіту» [Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>].
3. Національний освітній глосарій: вища освіта [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_glossary_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf].
4. Положення про освітні програми у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора, № 61 від '31' січня 2020 року) https://miv.rpu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/02/rolozhennya_or.pdf.
5. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_Rozvitok_sistemi_zabespr_yakosti_VO_UA_2015.pdf].
6. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_rozrobлення_osv_prog_2014_tempus-office.pdf].
7. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальність: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». [Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/076-ridpriemnistvotorgivlya-ta-birzhovala-diyalnist-bakalavr.pdf>].
8. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ESG_2015.pdf].
9. EQF-LLL – European Qualifications Framework for Lifelong Learning [Режим доступу: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-efq/files/brochure_en.pdf].
10. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area [Режим доступу: <http://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67>].
11. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів [Режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>].